

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Uplačna vrak četrtič in velja s politično vrzjo in v Mariboru s polijanjem na dom za leto 5 K., poi 10. in 4 K. in za četrt leta 4 K.
Vzorčni bodi sam po njega, plača na leto samo 7 K. — Narodne se poljija na Upravnitve "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru. — "Gospodar" dobičajo tisti brez posebne naročnine. — Posamezni list stanejo 15 tira. — Urednitsvo: Korotka cesta Nov. 3. — Vzorčni se ne vredijo — naročnine, imate in reklamacije.

Za inserate se piščete od enostopake petitrakte za enkrat 48 tira. — Za leto 1919. — I kvadratni centimeter prostora stane 20 tira. Za vselejšo pravljico povejte. — Vzorčni se ne vredijo — naročnine, imate in reklamacije.

Vojko zglasenje 18. listopada!

Mobilizacija jugoslovanske armade.

Vojko je sicer konec, a našim krajem pretijo nove nevarnosti. V naše kraje se vajijo armade, ki bežijo iz Italije v svoje domove. Na stotisoč vojakov je prepričenih popolnoma lastni usodi: brez vodstva, brez živil tavajo okoli, kradejo, plenijo in požigajo. Tudi na druge načine grozijo nemiri in neredi v naših krajih. Mir in red pa more napraviti samo dobra in številna armada. Radi tega je slovenski poverjenik za narodno obrano izdal razglas, da se morajo častniki, črnovojniki in moštvo letnikov **1879** do **1900** nemudoma zglasiti pri svojih kadrih v Ljubljani, Borovljah, Celju in Mariboru.

Kdo je torej klican pod orožje?

Iz Ljubljane brzojavljajo:

Mobilizacijski ukaz generala Maistra se pojasnjuje tako, da se imajo zglasiti samo zdravi vojaki, in sicer samo vojaki, ne tudi drugi moški v starosti od 18. do 40. let pri svojih kadrih v Celju in Mariboru. Izrecno so izvzeti od te zglasitve vsi tisti, ki so zapleneni v javnih obratih, kakor železnica, rudokepi itd. in vsi tisti, ki so bili doslej že oproščeni, superarbitrirani in invalidi. Okrajna glavarstva morajo to nemudoma razglasiti po občinah. Narodna vlada SHS.

Opozarjam naše mladeniče in vojake, da ta odredba ni mobilizacija za vojko, temveč to se je odredilo samo, da se napravi v naših krajih red in mir. Vojaki bodo opravljali samo službo za vzdrževanje rednih razmer. Služba bo trajala menda samo kratek čas. Zatoraj se zglasite brez bojazni vsi. Domovina vas nujno potrebuje! Zatoraj vsi pod jugoslovansko zastavo!

Jugoslovani!

S posebnim pozivom Vas je pozval g. general Maister v vojaško službo. In dasiravno Vas pozivlja pod najstrojnimi pogoji, da se odzovete njegovemu povetu, mi lahko verujete, da stoji ta mož danes tu pred Vami ne kot avstrijski general, temveč kot človek in prost državljan, ki pa vendar zahteva, da se mu brez pogojno pokorite v sedanjih hudi sili vsi, ki želite svoj dom.

Ne kliče Vas na novo pobiranje in morenje, ne kliče Vas na požiganje in ropanje, česar vsega je želela ta dolgotrajna vojska polna. Kliče Vas na do-

moč svoji lepi domovini v času, ko nam preti velika nevarnost, da nam ogromni vojaški oddelki opustošijo naše kraje. Kaj mar tujevo-vojaku, kateremu je bilo stiri leta vse dovoljeno, če zdaj v ponehajoči vojski ugonablja vse naše imetje. Vajene surovosti in zapovedovanja pojdejo nebrzdane čete preko naše domovine. Kar je bilo v moči generalovi, je preskrbi za prehrano teh stotisočev. Toda znano vam je, da letošnja letina ni bila bogov kaj dobra. Lahko se torej zgodi, da nam včasih pri najboljši volji prehrana zdrsne iz rok. In potem se vsujejo te divje množine iz vlakov in nam poplavijo vso našo zemljo, uporajo comovja in hleve, požigajo in pobijajo in nam v podivjanosti uničijo vse uspehe dolgoletnega truda in skrb polnega dela.

Zato Vas danes kliče general Maister pod orodje, državljanji! Mi, ki ljubimo svojo domovino, moramo z vsemi silami braniti to svojo sveto zemljo in moramo tudi v narodno mešanih krajih pokazati, da smo politično zrel narod, da znamo upoštevati današnje strašne razmere, da hočemo ščititi zatiranice in da imamo gorko d mokratsko srce.

Saj Vam bo gotovo že znano: V Mariboru ročajo tovorne vlake, na Pragarskem so plenili kleti, hiše in vagone, kolodvorsko gostilno so tam popočili opustošili. V Ptiju so streljali iz vagonov in ubili štiri civilne osebe. Iz Ljutomerja sem dobil poročilo, da v Prekmurju držajo po vseh tovornih avtomobili s strojnimi puškami in streljajo na ljudi. Pet mož so baje obesili v Prekmurju.

Sramota in žveplo na take divjake! Lahko si mislite, kaj nas čaka, ako bi se ta podivjanost zanesla v naše kraje. Tudi železniško objekt je v nevarnosti, ker streljajo ti oboroženi klateži na vagone. Ne moramo, da bi še dalje tekla poštena kri, kajti bili smo vedno proti surovi vojski. Pač pa zahteva sedaj naša zemlja in naša čast, da branimo te najlepše svoje svetinje.

Pred nekaj dnevi je imel general Maister priliko svoje misli in čute izraziti sovjalskim demokratom v mariborski kurilnici. Prepričani smo, da so ga takrat v njegovih besedah ti vrli in resni možje popolnoma razumeli. On ih je gotovo razumel v njihovih težnjah.

In tako mislimo, da boste tudi Vi, bratje državljanji, generala Maistra v njegovem razglasu in pozivu razumeli. Pridite torej na njegov odkritosrečno misleči poklic vsi, kar Vas je sposobnih katerokoli vojaško službo, da odrežemo vsem vojnim posledicam pot v naše kraje. Ne bo dolgo, da bomo imeli svoje narodne može, svojo državo in bomo z očima naroči, s katerimi smo živeli do sedaj v vedenem nacionalnem boju, odstranili vsa lastanja in dosegli, da si ostanemo dobrí sosedje in da podpiramo drug drugega sebi na dragu in ljubo.

Zato pa pridite vsi, kar Vas je že doma, da bomo skupno čuvali domovje pred predzrnimi oholi - mi tuje, ki gredu preko naše dežele.

Odpoved dveh cesarjev.

Dobro četrstoletje je vse človeštvo trepetalo pred nemškim cesarjem Viljemom. On je bil glavni predstavnik misli, da mora Nemčija zavladati vsemu svetu in on je bil, ki so naše v njem glavno oporo vse one sile, ki so videle v narodih le predmete izrabljavanja, ne da bi se jim priznala kaka lastna volja. Bil je srdit nasprotnik vsake svobode, nasprotnik katoliške cerkve in srdit sovražnik slovanstva.

Kot nasprotnik svobode je preganjal ljudi, ki so bili drugačnega mnenja nego on in na tisoče nemških državljanov je radi njega trpelo v ječi.

Kot sovražnik katoliške cerkve je podpiral pročod rimsko gibanje, posiljal k nam protestantske pastirje, ki so širili med nami vsenemško misel ter delali na odcepitev od Rima.

Kot sovražnik slovanstva je delal na to, da se Rusi in Poljaki niso mogli sporazumi in ko je par lit pred izbruhom svetovne vojne hotel ruski car dovoliti Poljakom samoupravo, je to pre-

prečil cesar Viljem, ki je zagrozil, da napove v tem slučaju Rusiji vojno. Kaj so trpeli pod njegovo vlastjo poznejši Poljaki, se ne da popisati. Po kupovali so s silo poljska posestva, naseljevali na njih Nemci, in prejšnje gospodarje pogiali v svet s trebuhom za kruhom. Poljakom niso niti dovolili, da bi na svoji zemlji zidali hiše. Mace, ki jim je bil izpostavljen ta nesrečni narod, so naravnost sramota za toli proslavljeno nemško kulturno. Vse to pa se je godilo v smislu želj in namenov cesarja Viljema, ki je hotel uničiti zadnjo sled slovanstva v svoji državi.

Medtem pa se je z vsemi silami pripravljal na sedanjo vojno, in še leta 1918 je dal razglasiti po svojem državnem kancelarju Bethman Hollwegu, da bo bodoča vojna vojna germanstva proti slovanstvu.

Podobna usoda, kakor Viljema, je zadela tudi avstrijskega cesarja Karla. Vendar pa je velika razlika med načinom, kako je izgubil prestol cesar Viljem, in onim, kakor ga je izgubil cesar Karel. Viljem je povzročil svoje usodo sam in njega padec je le posledica, oziroma kazen za njegove lastne grehe. Karel je imel vedno najboljše namene, toda ni imel potrebne energije, da bi svoje dobre namene tudi izvedel. Preveč se je zanašal in preveč je zaupal raznim svojim svetovalcem, ki niso misili na to, kako bi uredili monarhijo, da bi bila zadovoljno prebivališče vseh njenih narodov, ampak le na to, kako bi še nadalje vzdržali nemško in madžarsko nadvladanje. Tako je prišlo do poloma. Avstro-Ogrske ni več in dinastije Habsburšanov tudi ni več. Karel pa mora trpeti za grehe drugih. Prav je imel dr. Korošec, ki je rekel na zborovanju v Trstu: Habsburžani se bodo kesali, ker niso postavili vislic za ljudi kakor sta bila pl. Seidler in Czernin.

Habsburžani gredo v Švico.

Habsburžani so imeli rodbinsko posvetovanje, na katerem so baje vsi sklenili, da zapustijo Avstrijo. Obyestili so o tem sklepnu tudi nadvojvoda Jožeta, ki pa je izjavil, da ostane na Ogrskem, kjer je obljubil zvestobo ogrskemu narodnemu svetu. Cesarica Zita bo baje kmalu odrinila v Švico. Nekdanji zunanji minister grof Berthold je že v švicarskem mestu Bernu, da najame stanovanje za cesarja in njegovo rodbino.

Viljem Hohenzollernski gre na Nizozemsko.

Nekdanji nemški cesar se namerava naseliti na Nizozemskem, če mu bo tamošnja vlada to dovolila. Dosedaj to še ni gotovo, vsaj kar se do staje stalnega bivanja. V Viljemovem spremstvu je tudi nekdanji nemški prestolonaslednik in pa Hindenburg. Nekdaj je toliki hvaljeni in ohvaljeni Hindenburg — bilo je to po miru v Brestu Litovskem — napovedal, da na zapadu ne bo sklenjen mehek mir. Usoda Hindenburgova res ni mehka marveč tako trda, da mora bežati iz lastne domovine.

Nemški prestolonaslednik ustreljen.

Nizozemsko časopisje poroča, da je bil nemški prestolonaslednik ustreljen. Viljem je že zbežal na Nizozemsko kot navaden begunec.

Nemška Avstrija republik!

Nemška Avstrija je proglašana za republiko. V pondeljek dopoldne je državni svet Nemške Av-

mo pometali z najostrejšo metlo. Hajskačev ne trpimo!

Državljeni Jugoslavije! Dosegli ste ono svobo- do, o kateri ste prej smeli komaj sanjati. Svobod na Jugoslavija, katere prej še niti imenovati niste smeli, je vstala. Iz temnice, v kateri ste živeli po- prej, ste stopili na svetlo, svobodno solnce. Svo- bodni državljeni ste. Kot taki pa se morate zave- dati, da Vam bo ta največja vseh dobrotn ohranje na le tedaj, če bode Vaš državni ustroj redno de- loval. Časi so sedaj še kritični. Od italijanskega bojišča se vračajo skozi jugoslovansko ozemlje če te bivše avstrijske države v svojo domovino. Ker je med njimi dosti takih elementov, ki bi utegnili s plenjenjem in pustošenjem ogrožati Vaše doma- čije, treba se je proti temu pravočasno zavarovati. Domovina Vas zato še potrebuje! Kdo ne bi žrt- voval vsega za njo, za katero so tisoči in tisoči darovali svoje mlado življenje? Saj gre samo za nekaj mesecev, mogoče tudi samo tednov. Ni no benega dvoma, da bo vsak izmed Vas storil ne le to, kar je njegova dolžnost, ampak vse, kar je v njegovih močeh, vse kar mu veleva njegovo jugo- slovensko srce. Odzovite se torej polnoštivilno o- klicu, ki ga je izdal vrhovni poveljnik za Spodnji Štajer, general Maister, ter pohitite vsi na pristoj- na mesta. S tem obvarujete sebe, svoje družine in svoje domače ognjišče preteče nevarnosti. Še kra- tek čas in domovina bo prosta vsake nevarnosti, nakar se povrnete veseli in prosti k svojim doma- dinom.

Se enkrat pozivamo naše ljudi, naj bodo mirni in naj vzdržujejo povsod red. Današnja doba je tako vesna, da se mora na vsak način opustiti vse, kar bi kalo mir in red. Voditelji ljudstva, izobraženci, nad povsod v tem smislu uplivajo na ljudstvo.

Poučne shode o novih razmerah in novi državi je imel naš član »Nar. sveta« v Ljubljani prete- klo nedeljo pri Veliki Nedelji in Sv. Tomažu. Pov- sod so ljudje z velikim veseljem in navdušenjem pa tudi z resnostjo so sledili izvajanjem in jih odo- bravali. To nedeljo bosta taka poučna shoda pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. zjutraj po sv. maši in popoldne po večernicah pri Sv. Andražu v Slov. gor. Vabimo vse može, mladjenice, žene in dekleta.

Kaj nameravajo Italijani? Minulo nedeljo je bival italijanski kralj v Trstu. Sprejem je bil vse- skoz le vojaški. Barzilaj je neprestano imel nago- vore na horzi. Izjavljal je, da Italija ne more spre- jeti vase toliko Jugoslovanov, zato odstopajo Italijani Dalmacijo državi SHS, medtem ko reklamirajo zase Istre. Na vprašanje iz občinstva: »ali celo?« je odgovoril: »Istro!« Italijanski vojaki so razdelje- vali na Reki karte, na katerih je označena, da Dalmacija pripada državi SHS, medtem ko je za- padna Istra s Trstom pod Italijo; vzhodni del Istre je na kartah označen kot del Jugoslavije. V Pulju je napravljen velik rdeč krič z opombo, da je Pulj last Italije, da bodo pa vsi forti razstreljeni in arzenal odpravljen.

Protest proti zasedenu jugoslovanskega ozemlja po Italijanh. N. V. je pri italijanskem zunanjem ministru protestiralo proti zasedenu jugoslovanskega ozemlja od strani Italijanov. N. V. povdinja, da je to proti načelom, na podlagi katerih se je združila tudi Italija. O spornih vprašanjih radi naj odloči mirovna konferenca. N. V. se je obrnilo tudi na srbskega ministrskega predsednika Paši- ča s prosajno, da v stvari posreduje.

Zadnja seja avstrijskega državnega zabora. Dne 12. t. m. se je vršila zadnja seja poslanske zbor- nice dunajskoga državnega zabora. Seja je bila slabo obiskača. Navzočih je bilo le malo poslancev. Vecinoma Nemcov. Slovanov bilo prav malo. Od Jugoslovanov Fon in dr. Šusteršič. Predsednik dr. Gross se je spomnil najprej umrlega poslancega dr. Adlerja, potem je pa držal nagrobnico avstrijskemu parlamentu. Omenjal je delitljacij z dne 30. maja 1917; debate, ki so se vrstile v zvezi s tem, so bile predigra delitve Avstrije. Dogodki so se prehi- tevali in Avstrija je razpadla v številne male dr- žave, ki si danes stoje deloma sovražno nasproti. Zbornica nima danes nikake naloge več rešiti. — Ker se v smislu ustave ne more sama razpustiti, predlaga predsednik, da se seja zaključi, ne da bi se določil dan prihodnje seje.

Tedenske novice

Slovenebistriški dekan vč. g. Franc Bohak je nevarno obolel. Priporoča se v molitev.

Manifestacija v proslavo dr. Korošca pri Št. Ju- riu ob Ščavnici v nedeljo, dne 17. t. m. Ob pol 9. uri dopoldne šolarska sv. maša. Ob 9. uri dop. slovenska služba božja s slavnostnim cerkvenim go- vorom. Po službi božji se udeleženci zborejo na trgu. Godba zasvira »Hej Slovani!, domači pevski

zbor pa zapoje »V hribih se dela dan.« Župan jur- jevske občine pozdravi manifestante. Nato odhod na rojstni dom g. dr. Korošca; tam zapoje pevski zbor »Bratje, v kolo se stopim«, nakar bo nav- zoče pozdravil hišni gospodar; godba zaigra »Slo- venec sem.« Nato bo slavnostni govor. Po govoru pesem »Lepa naša domovina«, godba pa zasvira »Bodi zdrava domovina.« Nato se mladina pokloni preodličnemu rojaku. Sledi razni nagovori. Po sklepni besedi prosta zabava. Gostilne bodo ta dan odprte simo od sklepa slavnosti do 5. zvečer. Ob slabem vremenu slavnost sploh izostane. Rojaki, na plan!

Vodja avstrijskih socialistov demokratov umrl. Na Dunaju je dne 11. t. m. umrl vodja nemškoavstr. socialne nemokracije dr. Viktor Adler. Bil je nedavno imenovan za zunanjega ministra Nemške Avstrije. Dr. Adler je bil eden najodličnejših vodij nemškoavstrijske socialne demokracije.

Č. g. Krajnc Marko, do sedaj vojni kurat, gre za kaplana v Makole.

Slovenski napisi v Mariboru. V našem mestu nastajajo kar čez neč slovenski napisi. Pleskarji in slikarji imajo sedaj obile posla, da prebarvajo nemške napis. Naši Nemci hotijo slovansko in ententino armado, ki bo kmalu dospela v Mari- bor, sijajajo sprejeti.

Jugoslovanska budnica. Pod naslovom: »Neka živi Jugoslavija« je izdal mladi hravatski skladatelj Avgust Gostinčar na dopisnicah prav primerno budnico. Po svoji strukturi, melodiki in ritmiki od- govarja zahtevi budnice. Tekst budnice je tudi prav dober. Naročuje se v upravi zagrebškega lista »Novine« (Zagreb, Kapitol 27), za ceno 50 vin.

Smrtna kosa. Včeraj jutro je nenadno umrla gd. Ilka Golec, hčerka veleposestnika in lastnika gostilne »pri Zlatem jagnetu« v Mariboru g. Josipa Golec ter sestra slovenskega pisatelja g. Januš Goleca. Pokojnica je morala zapustiti ta svet cvetu let. Bila je stara šele 22 let. Blagi gospodčni in navdušeni Jugoslovani naj sveti večna luč! Pogreb v soboto, ob 2. uri popoldne, ed hiši žalosti na Pobrežje.

Naš pridni dopisnik Peter Dajčman v Dramljah je umrl. N. p. v m.!

Vrl obmajai Slovenec umrl. Umrl je dne 31. o- ktobera po kratki mučni bolezni, sprevoden s sv. zakramenti, v bolnišnici v Bežeretu Franc Brus, posestnik v Svečini. Nakopal si je bolezni v vojaški službi. Pogreb se je vršil dne 2. nov. v Be- zenercu. Rajui zapušča dva mala sinčka, žalujčo ženo in mater. Umirajoč je še pozdravljal Jugosla- vijo. Blag mo spomin!

Plačo častnikom in moštvu narodnih čet. Pla- čo, oziroma službeni prejemki za častnike in moštvo narodne vojske so začasno urejeni sledeče: Pristo- binu častnikov ostanejo začasno do nove ureditve ne- izpremenjene in sicer se bodo izplačevali šaržni pre- jemki in vojna doklada. Moštvo in poddesetniki do- bijo 4 K, šarže od des tuka dalje pa 5 K na dan in hrano. Vsak oddelek mora skrbeti za prehrano čast- nikov in moštva. Relutum za preskrbo znaša za vojaške osebe brez razlike 6 K na dan. Relutum se sme izplačevati samo onim, ki imajo v kraju, kjer služi- jo, svoje družine ali starše, pri katerih se lahko pre- hranjujejo. Onim pa, ki nimajo prilike udeležiti se skupno vojaške prehrane ali prehrane pri svojih, se sme izplačevati dnevno 9 K. Poveljniki oddelkov morajo skrbeti, da se oni, kateri dobivajo relutum, ne udeležujejo vojaške prehrane. Tuje čete, ki se le samo mimogrede nahajajo na slovenskem ozemlju, ne dobijo nobenih denarnih prejemkov. Vsem poveljni- kom je naročeno, da varčujejo z zalogami živil ter da po potrebi urede prehrano častnikov in moštva.

Sedanja vojaška služba. Prej je bilo vpoklicanje k vojaški službi odrejeno na cesarsko povelje. Zdaj kliče bivše vojake domovina pod puško, tista domovina, katero smo po težkih bojih in trpljenja vendarle dobili. Jugoslavija kliče in ta klic je mo- gočnejši, kakor cesarjev, kajti to je naš klic, kateremu se radi pokorimo, ki ne bode slovenskih bratov razdrževal, temveč jih spajal v eno samo celoto. Žene in dekleta naše so podpisovale de- klaracije za jugoslovansko stvar, može in fantje pa bodo podpisali najlepšo deklaracijo s tem, da se bodo podpisali jugoslovanskemu vpoklicanju v vojake.

Vojaške puške. Med ljudstvom po deželi je mnogo vojaških pušk in tudi municije. Kdo ima te stvari doma, ali ve zanje, naj jih prinese seboj k zplačenju. Kadar pride tozadovno povelje, bo vsakdo prisiljen dati vse orožje, kar ga ima doma in bo delični posestnik orožja strogo kaznovan radi tatvine, ker je to orožje last naše sedanje države Jugoslavije, ne pa osebna last.

Zplačenje dne 18. t. m. Slovenski general Mai- ster je odredil mobilizacijo letnikov 1879 do 1900.

Radi prometnih težkoč bi bilo dobro, da se mož- e in fantje, kateri spadajo v rojstne letnike 1879—1900, posebaš oni, ki so bolj oddaljeni od Ma- ribora ali Celja in aimajo na razpolago zelenice, zbero in na vozovia pripeljejo v kraje zplačenja. Tudi bi veljalo, da pridejo župani ali drugi ugled- ni občinski možje s svojimi občani k pregledova- nju, da se takoj lahko odloči, koga je iz družins- kih ali gospodarskih in drugih ozirov treba opro- stiti vojaške službe. Kdo ima vojaško obleko, naj pride v to oblečen k zplačenju. Tudi svojega peri la naj vsak prinese po dvoje seboj. Plačala se mu bo za to primerna odškodnina.

Vojaški konji. Zdaj gre mnogo trča skozi na- še kraje. Celje ima že mnogo konj, tako tudi Ma- ribor. Ti konji, ki so izvrstni za vprego, bodo se vsi oddali brezplačno v porabo posestnikom, ki imajo dovolj krme, da jih prehranijo. V prvi vrsti se bodo pri oddaji konj seveda upoštevali oni posestniki, ki pridejo pravočasno k zplačenju dne 18. t. m.

Vzdrževalnina. Narodna vlada je sklenila glede nadaljnega izplačevanja vzdrževalnin svojcem vpoklicanim sledete: Vzdrževalnina se izplača onim rodbinam, katerim na plačilni poli potrdita župni in občinski urad, da so njihovi vzdrževalniki ali v vojnem vjetništvu, ali pa se se niso vrnili iz vojske, ali se pa nahajajo v aktivni vojaški službi narodne vojske, izvzemši službo narodnih straž. (Rôbinam članov narodnih straž se torej vzdrževalnina ne izplačuje.) Invalidom ter vdovam in sirotom padlih vojakov pa se vzdrževalnina izplačuje kakor doslej. Oireba stopi v veljavo dne 16. t. m. Poverjenštvo za finance to sporoči brzovav- nim potom davčnim uradom.

Nov vlak med Mariborom in Središčem. Od 9. t. m. naprej vozi do preklica otujski lokalni vlak enkrat na dan do Središča. Iz Maribora odhaja ob 7 uri 48 minut zjutraj in pride proti 10 uri v Središče; iz Središča vozi ob 10. uri 24 minut nazaj v Maribor, kamor pride glasom voznega reda ob 12. uri 20 minut popoldne.

Opomba slovenskim kmetom. Slovenski župan nam piše: Vsak kmetovalec, kateri ima delbove, naj gleda, da iste brž ko mogoče poravnava. Ako nima denarja, naj kaj prodaja ter plača svoj dolg, ker po vojski se bodo dolgori težko plačevali.

Kahanje žganja. Po ukazu g. poverjenika za finance narodne vlade SHS v Ljubljani z dne 5. t. m. st. 12. se je sporazumno s finančnim mini- strstvom odredilo: Žganekaha iz kakoršnikoli snovi je v bodoče dovoljena na podlagi splošnih predpisov o davku na žganje, tedaj posebno proti pravilni prijavi pri pristojnem oddelku finančne straže in pri davčnem uradu proti plačilu narejnine (žgalne dače) 3-80 K od litra alkohola, kakor se že plačuje od 12. aprila 1917. Licenčna pristojbi- na 10 K od litra alkohola odpade in pridelano žganje je na razpolago producenta (pridelovalca). Posebne prošnje za dovolitev žganekahu torej ni potreba. Že vplačane licenčne pristojbine se ne vrnejo. Predpisi za davkaprostro žganekahu s tem niso prizadeti in imajo do iste tudi vsi posestniki pravico. V izogib kazenskih posledic, se stranke posebno opozarjajo na občne postavne predpise za žganekahu, na to, da pravočasno prijavijo, strogo pazijo na uradne pečate, ter se točno držijo za žganekahu priglašenih ur.

Cene za žito in krompir. Narodna vlada v Ljubljani je določila tele cene za žito: pšenica, rž, ječmen, oves, koruza, proso, ajda 1 K 1 kg, fižol 2 K, krompir 60 v. Te cene veljajo za zdravo blago, ki se odda prostovoljno. Za s silo odvzeti krompir je cena 50 v.

Pronet s sadjem je sedaj v Jugoslaviji prost. Prepovedano pa je izvažati sadje brez dovoljenja preko meje naše države.

Sladkor za sladkanje vina je ves zasežen za hrano, ker sladkorja radi težkoč na zelenici pri- manjuje.

Kože, svinjske, telečje in goveje, smejo kmetje od zdaj zanaprej brez vsakega dovoljenja dati us- njarjem v delo.

Klanje svinj. Za naprej do preklica ni treba več pristi dovoljenja za klanje svinj.

Oskrba radi premoga. Opozorjam vse krogje in javne zavode, ki rabijo premog, da se obračajo na zaslopnika Narodne vlade iz Ljubljane, stotnika Gombača v Celju.

Marioborska plitarna je dobila zopet dokaj pre- moga, tako da ni nevarnosti, da bil Maribor brez luči.

Telefonska zveza s Št. Jakobom v Slov. gor. je pretrgana in sicer blizu Železnika v Vukovškem dolu. Poštna uprava, kje si?

Narodni davek. Hrvatin Ana, učiteljica v Pre- šni, pošta Žalec, zlato livo Šterlino; Jakob Saj- vic, kaplan, 100 K. Presnemajtel!

Predaja vinskega mošta. Pri Sv. Antonu v Sl. gor. se bo dne 19. t. m., ob desetih predpoldne, na dražbi prodal letčeni pozno nabrani cerkveni vinski mošt.

Lepe cepljene trte ima na prodaj trnica Fran Slodnjak pri Sv. Lovrencu v Slov. gor.

Odvetnik dr. Jesip Leskovar je zopet otvoril svojo pisarno v Mariboru, Koroška cesta 1 (stara gimnazija pri cerkvi sv. Alojzija).

Notar Hinko Požun se je vrnil od vojakov in zopet uraduje v svoji pisarni v Gornji Radgoni.

Strejniki-tiskar se takoj sprejme v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Izserati edpadejo. Radi pomanjkanja papirja je nam nemogoče izdajati list na 8 straneh. Da bo uredništvo imelo več prostora za uredniško tvarino, bomo odslej popolnoma izpustili inserate.

„Male Novice“ izhajajo vsak torek, sredo in soboto ob 4. uri popoldne. Dobijo se v Cirilovi tiskarni in tobačnih trščkah izvod po 10 vin. Po pošti se ne pošiljajo.

Slovenci v Dravski dolini. Velika manifestacija za Jugoslavijo se vrši prihodnjo nedeljo, dne 17. nov. v Rušah za celo Dravsko dolino. Zavedajmo se velikega trenotka, ko smo postali svobodni državljeni v svobodni jugoslovanski državi. Zato v nedeljo vse v Ruše! Pričetek ob 3. uri popoldne. Krajevni narodni svet v Rušah.

Dopisi.

Jarenina. Dne 10. t. m. smo obhajali svečano proglašitev Jugoslavije. Pe 1 sv. maši je bil ustavnoven krajevni edbor Narodnega sveta in Narodne Straže. Odborniki so med drugim gg. dekan Čižek kot predsednik, Ig. Supančič kot podpredsednik in J. Čonč kot tajnik. Ob pol 10. uri je bila slovesna sv. maša, katero je imel dr. Medved. Popoldne je govoril zbrani množici dr. Medved. Slikal je v krasnem, navduševalnem govoru žalostno zgodbino Slovenev, suženjske razmere naše pred vojsko, naše vnebovpiječe-krvice med vojsko, in je končal z našo sedanjim svobodo. Ljudstvu so se glede njegove besede v dno duše. Večkrat ga je prekinilo med govorem, da je dalo duška svojemu navdušenju, nazadnje je zapela vsa množica gromovito „Lepa naša demovina.“ Shod so posetili med drugimi tudi dr. Hohnjec, profesor Vrež in divizijski župnik A. Čižek. Nazadnje se je pri prosti zabavi v veseli manjši družbi zbrala sveta 122 K in sicer za dijaško kahinjo v Mariboru 72 K, za Narodni svet pa 50 K.

Sv. Jurij v Slov. gor. V nedeljo, dne 17. t. m., po rani sv. maši pri Kranjcu velevažen shod. Pridite!

Sv. Barbara v Slov. gor. Umrl je dne 8. nov. gostilničar in posestnik Janez Čeh na vodeniki. V vojni v Tirolah se je bil prehladil, hirat je začel, domov so ga dali, kjer je upal in upal do zadnjega na polno zdravje, ali smrtni angel ga je odvedel iz te svetovne vojne v nebeški mir, kjer ga naj sladko uživa po trudopelnem trpljenju. Večna luč mu naj sveli!

V Čadramu je za obe občini že 14 narodnjakov izvoljenih, koji bodo za občinske potrebe skrbeti morali, nemški napisi v Oplotnici so se že odstranili.

Šoštanj. Naš narodni praznik in manifestacija v nedeljo, dne 3. t. m., sta bila menda med prvimi in najlepšimi v bivšem Spodnjem Štajerskem. Ne da se popisati! Samo glavne točke: Ta krasen obhod od Sv. Mihaela v mesto! Iz vseh hiš, tudi nemških, plapolajo slovenske trobojnice! Okna v zelenju, cvetju in zastavicah. Sv. maša pod milim nebom na glavnem trgu. Godba in krasno petje. In ta breztevilna množica ljudstva, kakor še gotovo Šoštanj nikoli ni videl! Prekrasni, navduševalni govor. Daljše so imeli: predsednik Šoštanjskega Narodnega sveta dr. Mayr, župnik Atteneder, dva našporočnika iz Velenja. Krasen prizor, ko je potegnil sabljo za prisego novi domovini. Krajši nagovori. Ena gdč. učiteljica, zastopnik rudarjev, mozirskega Sokola in kmetskega ljudstva. Živijo kljicev ne konca. Vršijo se je vse v vzornem redu. Krasno zadoščenje za majniški prepovedan shod. — Narodni svet je bil konstituiran že dne 17. oktobra; prevzel mestno občinsko upravo, vojašto (konjsko bolnico) in rudarstvo v Škalah. Vsi nemški napisi, zasebni in uradni, izginili takoj. Za narodno stražo poskrbljeno. Do danes vse v tem redu.

Sv. Križ pri Slatini. Med mnogimi žrtvami ščanske bolezni je tudi Cecilia Žurman, županova žena od Sv. Trojice. Umrla je dne 30. okt., star komaj 33 let. Mlado, blago, srečno ženo in mater

si je izbrala tokrat bela smrt. Zapušča pet otrok, najmanjše staro se le nekaj mesecev. Dočka Cila, počivaj sladko! Družini Žurman-Cverlinovi naše najekrenejše sožalje! — Prve dni meseca novembra imamo zopet 15 mrljev. Primanjkuje nam radev in grobarjev.

Kako je visoko plemstvo skrbelo za ranjene vojake.

V skladislu Rdečega križa v Pragi se nahaja velika množina živil, ki jih pa niso porabili za ranjene in bolne vojake, temveč so si vse to lepo razdelili med seboj člani visokega plemstva, ki so imeli pri Rdečem križu glavno besedo, in njih prijatelji. Neka komisija je takoj ugotovila, da se v skladislu nahajajo živila, ki so vredna 3.000.000 K, in da se je s temi živili delala nečedna manipulacija. Zaplenjena korespondenca dokazuje, da so grofice, baronice, veletržci, ravnatelji, advokati itd. dobivali iz omenjenega skladisca živila in delikatese po neverjetno nizkih cenah. Tako n. pr. grofa Nostica ni bilo sram, da je tam kupil celo vrečo kave. Grofu Andrássyju so poslali 5 kg kave, 10 kg čokolade in 5 kg masla. Za 1 kg kave je plačal 18 K. Neki grof Almeyda je vzel 4 kg čokolade in 25 kg marmelade, grof Wolkenstein je kupil 45 kg kave, 40 kg čokolade, smokve, cigarete itd., grofica Coudenhove (žena bivšega namestnika) 42 kg marmelade, 1 kg čaja in druga živila. V imenuku kupovalcev Rdečega križa se nahaja skoro vse odlično češko plemstvo.

V zvezi s to umazano zadevo sta bila aristerana bivši češki namestnik grof Coudenhove in žena. Grofa so med tem izpustili, grofica je pa še vedno v zaporu.

LISTNICA UREDNISTVA.

Ljubno: Poštna zveza z Ameriko še ni urejena. — **Dopisnikom:** Imamo toliko nujnega gradiva, da je nemogoče spraviti dolgih diposov v list. Poročajte hitro in kratko. — **Sv. Jurij** cb južni žel.: Inserat prepozno.

Jugoslavija Jugoslovanom, Knjižica, ki se je tako priljubila našemu ljudstvu, se zopet dobi v Cirilovi tiskarni v Mariboru. Cena s poštnino vred 50 vin. Slovenec, sežite pridno po njej!

Posamezne številke „Slovenskega Gospodarja“ in „Straže“ stanejo od 1. oktobra naprej v razprodaji 20 v, brez ozira na to, ali imajo 4 ali 8 strani!

Loterijske številke.

Trst, 30. oktobra 1918	59	44	46	42	63
Dunaj, 2. novembra 1918	62	79	78	89	8
Gradeč, 6. novembra 1918	24	4	36	70	57

Malte raznaničar.

Era beseda stane 20 vinarjev.

Kupi se:

Kupim vse do posetivo mogoče z milom. Valentin Antov, Breiterstraße 82, Maribor. 1561

Kdo ima na prodaj devlarjko šivalni stol, se naj oglasti pri Tomaku Živo, devlarjškem mojstru v Mariboru. 1572

Proda se:

Zagorsko apno lepo belo voč varozov, se dobri v glavni zalogi pri Ivanu Andrašiču, Maribor, Schmidplatz 4. Gospodarjev prekskrbiti se za spomlad z spom, ker ga na spomlad zaradi pomanjkanja premoga mogoče ne bo. 1588

Oglje za kovače, kovački prejem ostrovski in koks so dobri vseka močina samo v predajalni in glavni zalogi pri Ivanu Andrašiču, Maribor, Schmidplatz 4. 1589

Hilj 1 min. od Gravnega trga, ki se je 5% obrestuje, se prodaja za 78.000 K. Belinsk, Evrogauca ul. 6, Maribor. — Gostilna eno uro od mesta z zemljidlem se proda. 1589

Sodi na prodaj od 28.-30. litrov Vrata je: Stolni trg št. 2, Maribor. 1589

Slivovka in jabolnik na prodaj. Ščitni trg 2, Maribor. 1570

Posestva ½ ure od Ptuja. V Špilji št. 86 se proda. Ose, z orale sadnega dreva. 1571

Ruta za ognitki, močke in ženske oblike, salonska suška se zamenja za živila. Koroška cesta 19, Maribor. 1577

Gospodlarna se sprejme na stanovanje. Silerjeva ul. 6. 1592

Pri temščem poiku št. 126 se sprejme tako do dvajset žensk za poljedolska dela. Pisca se ugodno in sicer v denarju ali žitku. 1586

Dvoje novih velikih kmeskih čeviljev s prvim podiplati in leg etrški variček (za sedež), se odda za moke in druge živila. Nagntr. 7/II. vpr. 6, Maribor. 1581

Oddam velike, majhne, strejane avanje kače, proti sedi in keruzni moki. Cvetlična ul. 18, spodaj vrata 1, od 11.—12. 1581

Viničarja

čdo dr. Sernee, Bismarckova c. 1, Maribor. 1584

Viničarska obitelj 3—4 delarske mosi, se takoj sprejme. Schieber, Gethestrass 2, Maribor. 1587

Ilčem odlično mlado mlečnico za poduk slovenčine. Ponudba na Slov. Gospodar pod „Busija“ št. 1599,

Počten in priden krojaki pomočnik in včenec se tako: pri Ščitni portu Kričel, krojč, Slovenskega zadržec. 1595

Občinskega tajnika Murjanega v vsej stroki občinskega poslovanja 1886 občinski urad mestec Brežice. Vstop takoj, pisec po dogovoru. Ponudbam naj se priležijo dekreti o dosedanjem službeniku. Zopar mestec Brežice: Dr. Ljub. Stiker. 1591

Usteno za podobarsko obrt se sprejme pri akad. podobarja Ivana Cesariju v Moširju. 1572

XX Kupi se: XX

Pranilnica in posoljilnica v Pedetežku, reg. z. k. neom. kaz. ima redni občni zbor v nedelje dan 11. t. m. ob 9. uri dopoldne v neženskih prostorih. Danredni red: 1. Poročilo-nadzorstvo in nadzorstvo. 2. Odobritev rač. zaključka za 1. 1917. 3. Volitev nadzorstva. 4. Poročilo e izvršen reviziji. 5. Blaženosti. — Nadzorstvo.

Čevljil vseh vrst iz dobrega blaga se igrotovi, če se ne kaže, ali živil. Cavljaj, Maribor, Lutherska ul. 10 na dv. 1598

Dam za 15 kg bele in 15 kg krovne moke, črno suškoje hlače, li zimski oblike za gozbe, ali otročje perilo. Časinočka 4, Maribor. 1573

Ročni miln s kamel je z gonilko ročno na kolo, nazaj igrotvilec z ročni deli se zamenja za živila. 1563

Dve postelji z ženim vložkom in ženskim, ena omara na predalce, miza z tremi stoli in abeščnik za oblico se zamenja za moko in fišol. Vprala se pri Ačib, Maribor, Tržaška c. 69. 1564

Kava, brzo in riž se zamenja za živil. Luterjeva ulica 5, vrata 3 Maribor. 1567

Medra in ženski oblike se zamenja za moko, mizo in krompir. Ušes, Maribor, Mestni park. 1560

Zamenjam za živila moške deblje, pravo kavo, parilo za novo rojstvo. Stolni trg 14, II. vrata 8, Maribor. 1549

Lepa površna jopa se zamenja za živila. Reiserjeva ulica 18, prtl. Maribor. 1579

Nev kožuh se odda. Maribor Šmidgarasse 9. 1593

Šiblo in kave dā za jaje. Keroska ul. 58/I. Maribor. 1530

ZAHVALA.

Za mnoge dokaze iskrenega sočutja, ob nenadomestni izgubi, vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ter vsem udeležencem pogreba našega srčne ljubega, blagega sina in brata

Jožefa Korošec, gestil. in velepos. pri Sv. Lenartu v Slov. goricah,

izrekamo vsem najprisrenejšo zahvalo. Predvsem veleč. g. župniku, za podelitev sv. zakramentov, g. kapljanu in preč. g. franciškanom od sv. Trojice. Nadalje vsem tržanom in gospodom iz Maribora. Vsem sorodnikom, nasedom, susnecem in prijateljem zlasti pa fantom iz dekletom za obilje udelalno na zadnji poti dragega rajnega. Vsem povrni Bog tiscere!

Traše-št. Janč Dr. pelje, dan 28. okt. 1918.

1601 Žaljuča rodbina.

Križev pot za vojni čas obsegajoča premisljevanja o Kristusovem trpljenju. Poleg tega še ima knjižica veliko molitev za razne potrebe posebno pa toliko potrebne molitve za mir. Stane pa s poštnino vred 20 v komad. 50 komadov pa 8 K. Načrta se v Cirilovi tiskarni v Mariboru.

Dobremu, ljubezniju sinu in bratu pa blag spomin!

Sv. Lenart v Slov. ger., 31. okt 1918.

1557 Zaljuča rodbina Korošec,

Dodatno vključujem v obvezno vred 20 v komad. 50 komadov pa 8 K. Načrta se v Cirilovi tiskarni v Mariboru.

1558